

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH,
CARINSKIH IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Župančičeva 3, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 67 17

F: 01 369 67 19

**ANALIZA PODATKOV IZ OBRAČUNOV AKONTACIJE DOHODNINE IN
DOHODNINE OD DOHODKOV DOSEŽENIH Z OPRAVLJANJEM DEJAVNOSTI V
LETU 2017**

Pripravil:
Sektor za analize in koordinacijo davčne politike

april 2019

Vsebina

Povzetek.....	1
1. Osnovno o dohodku iz dejavnosti in pravna podlaga	2
1.1 Davčna osnova.....	2
1.1.1 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov	2
1.1.2 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov	3
2. Analiza obračunskih podatkov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti za leto 2017.....	4
2.1 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov	5
2.1.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, po SKD dejavnostih	5
2.1.2 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov po prihodkovnih razredih	6
2.1.3 Statusna oblika opravljanja dejavnosti zavezancev z normiranimi odhodki.....	6
2.2 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov	7
2.2.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, po SKD dejavnostih.....	7
2.2.2 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov po prihodkovnih razredih	8
2.2.3 Statusna oblika opravljanja dejavnosti zavezancev z dejanskimi odhodki.....	9
2.2.4 Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	9
2.2.5 Razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo	10
3. Zavezanci, ki so vstopili v sistem v letu 2017.....	12
4. Priloge.....	13

Povzetek

➤ **Osnovni obračunski podatki**

V letu 2017 je 112.930 zavezancev oddalo 113.929 obračunov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Med njimi je 45.594 zavezancev ugotavljalo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, njihova davčna obveznost je znašala 43,4 mio evrov. 67.336 zavezancev je ugotavljalo davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov, skupaj so ti zavezniki plačali 54,3 mio evrov davka. Glede na statusno pravno obliko je bilo v tem letu 98.435 samostojnih podjetnikov posameznikov, kar predstavlja 86,4 % od vseh zavezancev za davek od dohodka iz dejavnosti.

➤ **Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov**

Število zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov, postopoma pada (za 12,4 % v letu 2017 glede na 2015), na drugi strani pa število zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, narašča (za 54,8 % v letu 2017 glede na 2015).

Največ zavezancev, ki je ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, je opravljalo dejavnost gradbeništva; teh je bilo 10.326 (15,2 % vseh z dejanskimi odhodki). Nekoliko manj, 9.916 zavezancev oz. 14,6 % vseh na dejanskih odhodkih, jih je opravljalo dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil, sledijo še predelovalne dejavnosti z 12,5 % vseh zavezancev z dejanskimi odhodki.

➤ **Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov**

Pri zavezancih, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov močno izstopajo strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, kjer je kar 29,6 % (13.608) zavezancev glede na vse zaveznike, v letu 2017 oddalo obračune na podlagi normiranih odhodkov. V kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih je bilo 4.667 zavezancev, kar predstavlja 10,8 % vseh normirancev, sledijo še informacijske in komunikacijske dejavnosti z 10,1 % zavezancev glede na vse z normiranimi odhodki.

➤ **Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave**

Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave je za leto 2017 uveljavilo 17.836 zavezancev (26,3 % glede na vse z dejanskimi odhodki) v skupni višini okrog 92 mio evrov. V povprečju so torej ti zavezniki znižali davčno osnovo za 5.153 evrov. Največji delež v celotnih olajšavah je s 74,7 % predstavljal olajšava za investiranje, ki jo je uveljavljalo 11.056 zavezancev, preko pokrivanja izgub pa je za skupno 13,4 mio evrov zmanjšalo davčno osnovo 4.833 zavezancev. Glede na predhodnje leto se je najbolj povečalo koriščenje olajšave za investiranje in sicer za 5,1 mio evrov.

➤ **Razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo**

Povprečna efektivna davčna stopnja, izražena z razmerjem med davčno obveznostjo in davčno osnovo, je v letu 2017 znašala 4,15 % za zaveznike, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov.

➤ **Vstop novih zavezancev**

Novih zavezancev, ki so oddali obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, je bilo v letu 2017 15.108. Od tega je bilo 9.759 zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, ustvarili so 133 mio evrov prihodkov in plačali 5,3 mio evrov davka. Novih zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov, je bilo 5.349, ustvarili so 103 mio evrov prihodkov in plačali 1 mio evrov davka.

1. Osnovno o dohodku iz dejavnosti in pravna podlaga

V skladu z Zakonom o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 in vse nadaljnje spremembe, v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2) se za dohodek iz dejavnosti šteje dohodek, dosežen z opravljanjem vsake podjetniške, kmetijske, gozdarske, poklicne ali druge neodvisne samostojne dejavnosti. Bistvena elementa, na katerih temelji opredelitev dohodka iz dejavnosti, sta, da se dejavnost opravlja trajno (o opravljanju dejavnosti ne moremo govoriti, če gre za enkratni ali občasni posel) in da se opravlja neodvisno oziroma samostojno (zavezanci opravljajo dejavnost za svoj račun, v svojo korist, na svojo odgovornost ter za obveznosti iz naslova opravljanje dejavnosti jamčijo z vsem svojim premoženjem). Zavezanec za dohodek iz dejavnosti je fizična oseba, ki opravlja dejavnost. Sem sodijo poleg samostojnih podjetnikov posameznikov tudi druge fizične osebe, ki prigrasijo opravljanje dejavnosti na podlagi drugih predpisov (npr. notarji, odvetniki, novinarji).

1.1 Davčna osnova

Davčna osnova se od dohodkov iz dejavnosti ugotavlja na dva načina:

- I. z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov;
- II. z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

1.1.1 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov

Pri zavezancih, ki ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov, je davčna osnova dobiček, ki se ugotovi tako, da se od prihodkov, ustvarjenih v koledarskem letu, odštejejo odhodki. Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporablja poleg ZDoh-2 tudi predpis o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb. Po določilih tega zakona se pri ugotavljanju dobička priznavajo prihodki in odhodki, ugotovljeni v izkazu poslovnega izida v skladu s predpisi oziroma računovodskimi standardi.

V skladu z določbami od 61. do 66. člena ZDoh-2 lahko zavezanci znižujejo davčno osnovo s pokrivanjem izgub iz preteklih let in uveljavljajo davčne olajšave, ki zmanjšujejo davčno osnovo. Določanje davčne osnove in davčnih olajšav za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, je v ZDoh-2 v načelu vezano na rešitve v Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (v nadaljnjem besedilu: ZDDPO).

➤ Davčne olajšave

Davčni zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, lahko zmanjšujejo svojo davčno osnovo in uveljavljajo davčne olajšave, vendar največ do višine svoje davčne osnove. Pri tem izpostavljam, da neizkoriščen del olajšav za investiranje, za vlaganja v raziskave in razvoj, za zaposlovanje in za donacije lahko uveljavljajo tudi v naslednjih davčnih obdobjih. Veljavne davčne olajšave za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, so tako po vsebini kot po velikosti izenačene z davčnimi olajšavami za pravne osebe po zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb. Tako lahko v skladu z določbami ZDoh-2 zavezanci uveljavljajo davčne olajšave, ki zavezancu zmanjšujejo davčno osnovo, in sicer lahko zavezanec zmanjša svojo davčno obveznost z uveljavljanjem olajšave:

- za investiranje,
- za vlaganja v raziskave in razvoj,
- za zaposlovanje,
- za zaposlovanje invalidov,
- za zavezanca invalida,
- za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju,
- za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- za donacije
- za zaposlovanje (regijska ugodnost),
- za investiranje (regijska ugodnost).

➤ Izračun akontacije dohodnine

Akontacija dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti se za posamezno davčno leto izračuna od davčne osnove, upošteva vse zmanjšanja in povečanja davčne osnove ter z vsemi davčnimi olajšavami, vključno s posebnima davčnima olajšavama za novinarje, kulturne delavce in športnike na podlagi stopenj iz dohodninske lestvice. Zavezanci lahko uveljavljajo tudi splošno olajšavo, dodatno splošno olajšavo in posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane¹. Obenem lahko zavezanci uveljavljajo tudi olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje v primeru, če zase plačujejo premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja.

Tabela 1: Lestvica za odmero dohodnine za leto 2017:

Če znaša neto letna davčna osnova v eurih		Znaša dohodnina v eurih	
Nad	Do		
	8.021,34		16 %
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+ 34 % nad 20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+ 39 % nad 48.000,00
70.907,20		22.943,46	+ 50 % nad 70.907,20

Vir: Zakon o dohodnini.

Tabela 2: Splošna olajšava za leto 2017

Če znaša skupni dohodek v eurih		Znaša splošna olajšava v eurih
Nad	Do	
	11.166,37	6.519,82
11.166,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Vir: Zakon o dohodnini.

Na podlagi zadnjega davčnega obračuna se določi tudi predhodna akontacija dohodnine, ki se v tekočem davčnem letu plačuje:

- v mesečnih obrokih (če znesek predhodne akontacije presega 400 evrov) ali
- v trimesečnih obrokih (če znesek predhodne akontacije ne presega 400 evrov).

1.1.2 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov

Zavezanci lahko takšen način ugotavljanja davčne osnove priglasijo davčnemu organu, če njihovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne presegajo 50.000 evrov ali če v davčnem letu pred tem davčnim letom njihovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodstvu, ne presegajo 100.000 evrov in je bila pri njih v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno in neprekinjeno najmanj pet mesecev zavarovana vsaj ena oseba za polni delovni čas.

Zavezanci ugotovijo davčno osnovo na način, da od ustvarjenih prihodkov odštejejo normirane odhodke v višini 80 % prihodkov. Pri ugotavljanju davčne osnove se upošteva prihodke ob njihovem nastanku (tj. fakturirana realizacija). Dohodnina od dohodka iz dejavnosti se odmeri po 20 % davčni

¹ Rezidentom, ki vzdržujejo družinske člane, se prizna zmanjšanje letne davčne osnove, ki znaša:

1. za prvega vzdrževanega otroka 2.436,92 evrov letno,
2. za drugega vzdrževanega otroka 2.649,24 evrov letno
3. za tretjega vzdrževanega otroka 4.418,54 evrov letno
4. za četrtega vzdrževanega otroka 6.187,85 evrov letno
5. za petega vzdrževanega otroka 7.957,14 evrov letno
6. za vsakega nadaljnjega vzdrževanega otroka se višina olajšave poveča za 1.769,3 evrov letno, glede na višino olajšave za predhodnega otroka
7. za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo 8.830,00 evrov letno;

stopnji in se šteje kot dokončen davek. Zavezanci pri izračunu dohodnine ne morejo uveljavljati davčnih olajšav, ki jih sicer lahko uveljavljajo zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov. To velja tako za olajšave, ki so vezane dohodek iz dejavnosti kot za osebne in posebne osebne olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za dohodnino (npr. splošna olajšava, olajšava za vzdrževane družinske člane,...).

➤ Izračun akontacije dohodnine

V primeru, da zavezanec ugotavlja svojo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, ugotavlja in izračuna akontacijo dohodnine kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja (REK obrazec). To pomeni, da zavezanec ob izpolnjevanju pogojev davčnemu organu predloži zahtevo za takšen način ugotavljanja davčne osnove in pridobi potrdilo. V primeru, da dohodek iz dejavnosti izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

2. Analiza obračunskih podatkov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti za leto 2017

Tabela 3: Osnovni podatki iz obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov iz dejavnosti za leto 2017

Zneski so v mio evrih

Postavka	Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov		Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov		Skupaj	
	Število	Znesek	Število	Znesek	Število	Znesek
Št. predloženih obračunov DDD	67.879		46.050		113.929	
Št. zavezancev za DDD ²	67.336		45.594		112.930	
DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI	65.646	5.581,5	43.945	1.086,5	109.591	6.667,9
DAVČNO PRIZNANI ODHODKI	67.068	5.118,2	43.945	869,2	111.013	5.987,4
DAVČNA OSNOVA	55.661	512,4	43.940	217,3	99.601	729,7
DAVČNA IZGUBA	11.464	47,5		0,0	11.464	47,5
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	17.836	91,9		0,0	17.836	91,9
OSNOVA ZA DOHODNINO	54.481	420,6	43.940	217,3	98.421	637,9
Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za doh (splošna olaj., olaj. za vzdrževane družinske člane,...)	46.985	211,0		0,0	46.985	211,0
AKONTACIJA DOHODNINE	25.603	54,4	43.929	43,5	69.532	97,9
DAVČNA OBVEZNOST	25.594	54,3	43.883	43,4	69.477	97,6

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Zavezanci, ki so v letu 2017 ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, so celotno davčno osnovo preko davčnih olajšav znižali za 92 mio evrov, kar predstavlja 18 % davčne osnove. Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za dohodnino, med katere štejemo splošno olajšavo, olajšavo za vzdrževane družinske člane ter olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje zavezanca, so zmanjšale davčno osnovo za 211 mio evrov (41,2 % celotne davčne osnove). Davčno izgubo v višini 47,5 mio evrov je izkazalo 11.464 zavezancev (16,9 % vseh, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov).

45.594 zavezancev (40,4 %), ki so oddali 46.050 obračunov, je ugotavljalo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov. Ti zavezanci so izkazali davčno osnovo v višini okrog 217 mio evrov in plačali 43,4 mio evrov davka.

² Število predloženih obračunov in število zavezancev se razlikujeta zaradi zavezancev, ki iz različnih razlogov v davčnem letu oddajo več kot en obračun DDD.

2.1 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov

Možnost ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov je opsijska. Odločitev o načinu ugotavljanja davčne osnove (dejanski prihodki in odhodki ali dejanski prihodki in normirani odhodki) sprejme zavezanec, ki izpolnjuje pogoje, pri čemer se odloči, katera od zakonskih opcij je z vidika njegovega poslovanja bolj sprejemljiva.

2.1.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, po SKD dejavnostih

Tabela 4: Porazdelitev zavezancev z normiranimi odhodki v letu 2017 po SKD področjih

Zneski v mio evrih

Naziv SKD	Št. zav ³	Davčni prihodki	Davčni odhodki	Davčna obveznost
KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	1.124	15,3	12,3	0,6
RUDARSTVO	13	0,2	0,1	0,0
PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	3.375	69,0	55,2	2,8
OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM	336	4,2	3,4	0,2
OSKRBA Z VODO; RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI	25	0,9	0,7	0,0
GRADBENIŠTVO	1.862	42,6	34,1	1,7
TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	2.720	67,4	53,9	2,7
PROMET IN SKLADIŠČENJE	891	21,1	16,9	0,8
GOSTINSTVO	3.420	46,8	37,5	1,9
INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	4.298	128,6	102,9	5,1
FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	418	13,6	10,8	0,5
POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	639	19,4	15,5	0,8
STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	13.608	419,4	335,5	16,8
DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	2.977	52,4	41,9	2,1
DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE; DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	28	0,5	0,4	0,0
IZOBRAŽEVANJE	2.525	41,1	32,9	1,6
ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	1.491	36,5	29,2	1,5
KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	4.667	81,2	65,0	3,2
DRUGE DEJAVNOSTI	1.611	26,1	20,9	1,0
DEJAVNOST GOSPODINJSTEV Z ZAPOSLENIM HIŠNIM OSEBJEM; PROIZVODNJA ZA LASTNO RABO	1	0,0	0,0	0,0
DEJAVNOST EKSTERITORIALNIH ORGANIZACIJ IN TELES	5	0,1	0,1	0,0
OSTALE	16			
SKUPAJ	46.050	1.086,5	869,2	43,4

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Pri zavezancih, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov močno izstopajo strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, kjer je kar 29,6 % (13.608) zavezancev glede na vse zavezanec, v letu 2017 oddalo obračune na podlagi normiranih odhodkov. V kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih je bilo 4.667 zavezancev, kar predstavlja 10,8 % vseh normirancev, sledijo še informacijske in komunikacijske dejavnosti z 10,1 % zavezancev glede na vse z normiranimi odhodki.

³ Zaradi boljše jasnosti in preglednosti analize, število obračunov obravnavamo, kot da so jih oddali sami različni zavezanci. Tako enačimo število oddanih obračunov s številom zavezancev. Razlika je minimalna in nima zaznavnega učinka.

2.1.2 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov po prihodkovnih razredih

Tabela 5: Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, po prihodkovnih razredih

Zneski so v mio evrih

Razred prihodkov	Št. zavez.	Delež	Davčni prihodki	Davčna obveznost
brez prihodkov	2.143	5%	0,0	0,0
od 1 do 5.000	8.938	19%	21,2	0,8
od 5.000 do 10.000	6.362	14%	46,9	1,9
od 10.000 do 15.000	4.890	11%	60,6	2,4
od 15.000 do 20.000	4.461	10%	77,8	3,1
od 20.000 do 25.000	3.344	7%	74,7	3,0
od 25.000 do 30.000	2.698	6%	73,9	3,0
od 30.000 do 35.000	2.219	5%	71,9	2,9
od 35.000 do 40.000	1.976	4%	74,0	3,0
od 40.000 do 45.000	1.839	4%	78,1	3,1
od 45.000 do 50.000	3.232	7%	155,4	6,2
od 50.000 do 55.000	509	1%	26,6	1,1
od 55.000 do 60.000	430	1%	24,7	1,0
nad 60.000	3.009	7%	300,7	12,0
Skupaj	46.050	100%	1.086,5	43,4

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Med zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, je bilo kar 5 % takšnih brez prihodkov, s prihodki do 5.000 evrov je bilo 19 %. Približno polovica (49 %) normirancev je imela prihodke do 15.000 evrov, a je njihov delež v prihodkih in davku znašal le 12 %.

2.1.3 Statusna oblika opravljanja dejavnosti zavezancev z normiranimi odhodki

Tabela 6: Normiranci glede na statusno obliko opravljanja dejavnosti v letu 2017

zneski so v evrih

Vrsta statusne oblike	Št. zavezancev	Delež	Davčna obveznost
Samostojni podjetnik posameznik sp	37.224	80,8%	37.301.176
Samostojni kulturni ustvarjalec	2.232	4,8%	1.313.128
Evidentiran odvetnik	445	1,0%	1.089.071
Nosilec dopolnilne dej. na kmetiji	2.386	5,2%	927.588
Poklicni športnik	646	1,4%	693.908
Druga fizična oseba	952	2,1%	613.414
Registriran sobodajalec	1.251	2,7%	524.783
Zdravnik, zobozdravnik, zasebni zdravstveni delavec	191	0,4%	357.467
Zasebni športni delavec	265	0,6%	206.288
Samostojni novinar	197	0,4%	153.768
Neznan podatek	44	0,1%	44.174
Osebn dopolnilno delo	79	0,2%	44.043
Zasebni izvajalec raziskovalec	31	0,1%	38.542
Proizvajalec električne energije	85	0,2%	25.698
Notar	2	0,0%	9.030
Evidentiran detektiv	7	0,0%	6.129
Izvršitelj	3	0,0%	4.461
Zasebni učitelj oziroma vzgojitelj	3	0,0%	2.289
Sodni izvedenec oz. sodni cenilec	4	0,0%	2.232
Obratovalnica	1	0,0%	1.218
Registriran zastopnik	1	0,0%	337
Kmečko gospodinjstvo	1	0,0%	51
Skupaj	46.050	100%	43.358.794

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

V letu 2017 je bilo od skupno 46.050 normirancev (tabela 6) kar 37.224 samostojnih podjetnikov posameznikov; to predstavlja 81% vseh normirancev. Nosilcev dopolnilne dejavnosti na kmetiji je bilo 2.386 (5,2 %), medtem ko je bilo samostojnih kulturnih ustvarjalcev 2.232 (4,8 %).

2.2 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov

Davčna osnova je v tem primeru dobiček, ki se ugotavlja kot razlika med davčno priznanimi prihodki in odhodki. Od ugotovljene davčne osnove (dobička), morajo zavezanci plačati akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Osebe z dejavnostjo, ki ugotavljajo davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, morajo voditi poslovne knjige.

2.2.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, po SKD dejavnostih

Tabela 7: SKD področje zavezancev na dejanskih prihodkih in dejanskih odhodkih v letu 2017

Naziv SKD	Zneski v mio evrih			
	Št. zav.	Davčni prihodki	Davčni odhodki	Davčna obveznost
KMETIJSTVO IN LOV, GOZDARSTVO, RIBIŠTVO	2.296	231,6	218,7	0,8
RUDARSTVO	31	7,4	6,5	0,0
PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	8.472	926,1	850,3	9,7
OSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, PLINOM	579	22,9	21,8	0,1
OSKRBA Z VODO; RAVNANJE Z ODPLAKAMI IN ODPADKI	67	5,9	5,2	0,1
GRADBENIŠTVO	10.326	893,6	818,9	6,1
TRGOVINA; VZDRŽEVANJE IN POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	9.916	1.175,2	1.118,7	6,8
PROMET IN SKLADIŠČENJE	4.620	809,7	757,5	4,1
GOSTINSTVO	5.781	499,8	471,4	3,9
INFORMACIJSKE IN KOMUNIKACIJSKE DEJAVNOSTI	1.965	61,7	52,5	0,8
FINANČNE IN ZAVAROVALNIŠKE DEJAVNOSTI	718	20,1	16,8	0,2
POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI	451	20,8	18,5	0,4
STROKOVNE, ZNANSTVENE IN TEHNIČNE DEJAVNOSTI	8.094	373,8	311,5	10,8
DRUGE RAZNOVRSTNE POSLOVNE DEJAVNOSTI	2.762	118,9	104,5	1,2
DEJAVNOST JAVNE UPRAVE IN OBRAMBE; DEJAVNOST OBVEZNE SOCIALNE VARNOSTI	21	0,7	0,6	0,0
IZOBRAŽEVANJE	1.922	39,6	33,4	0,4
ZDRAVSTVO IN SOCIALNO VARSTVO	1.765	148,4	115,9	6,9
KULTURNE, RAZVEDRILNE IN REKREACIJSKE DEJAVNOSTI	2.431	58,1	47,7	0,9
DRUGE DEJAVNOSTI	5.630	159,3	138,9	1,1
DEJAVNOST GOSPODINJSTEV Z ZAPOSLENIM HIŠNIM OSEBJEM; PROIZVODNJA ZA LASTNO RABO	5	0,2	0,1	0,0
DEJAVNOST EKSTERITORIALNIH ORGANIZACIJ IN TELES	6	7,9	8,8	0,0
OSTALE	21	0,0	0,0	0,0
SKUPAJ	67.879	5.581,5	5.118,2	54,3

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Iz tabele 7 lahko ugotovimo, da je največ zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, opravljalo dejavnost gradbeništva; teh je bilo 10.326 (15,2 % vseh z dejanskimi odhodki). Nekoliko manj, 9.916 zavezancev oz. 14,6 % vseh na dejanskih odhodkih, jih je opravljalo dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil, sledijo še predelovalne dejavnosti z 12,5 % vseh zavezancev z dejanskimi odhodki.

2.2.2 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov po prihodkovnih razredih

Tabela 8: Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, po prihodkovnih razredih

Zneski so v mio evrih

Razred prihodkov	Št. zavez.	Delež	Davčni prihodki	Davčna osnova	Davčna obveznost
brez prihodkov	2.356	3%	0,0	0,0	0,0
od 1 do 5.000	6.986	10%	16,6	2,2	0,1
od 5.000 do 10.000	5.988	9%	44,9	7,2	0,3
od 10.000 do 15.000	5.929	9%	74,0	15,7	0,4
od 15.000 do 20.000	5.644	8%	98,5	21,5	0,5
od 20.000 do 25.000	4.642	7%	104,0	21,3	0,6
od 25.000 do 30.000	3.915	6%	107,3	20,0	0,7
od 30.000 do 35.000	3.088	5%	100,2	17,3	0,7
od 35.000 do 40.000	2.712	4%	101,4	16,6	0,9
od 40.000 do 45.000	2.346	3%	99,6	15,0	0,9
od 45.000 do 50.000	2.251	3%	107,1	14,9	0,9
od 50.000 do 55.000	1.374	2%	72,0	9,6	0,6
od 55.000 do 60.000	1.259	2%	72,2	9,6	0,7
nad 60.000	19.389	29%	4.583,7	341,5	47,0
Skupaj	67.879	100%	5.581,5	512,4	54,3

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Tabela 8 pokaže, da je 29 % (19.389) zavezancev na dejanskih odhodkih ustvarilo prihodke nad 60.000 evrov, njihova davčna obveznost je znašala 47 mio evrov, kar predstavlja okrog 87 % celotne davčne obveznosti, ki so jo plačali zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov. Zavezancev s prihodki do 15.000 evrov je bilo 31 % (21.259) od tega 3 % brez prihodkov.

2.2.3 Statusna oblika opravljanja dejavnosti zavezancev z dejanskimi odhodki

Tabela 9: Statusno pravna oblika zavezancev z dejanskimi odhodki

Zneski so v mio evrih

Vrsta statusne oblike	Št. zavezancev	Delež	Davčni prihodki	Davčna obveznost
Samostojni podjetnik posameznik sp	61.211	90,2%	4.970,3	39,0
Zdravnik, zobozdravnik, zasebni zdravstveni delavec	979	1,4%	120,7	6,1
Evidentiran odvetnik	647	1,0%	56,2	3,8
Notar	71	0,1%	20,6	2,2
Registriran lekarnar	78	0,1%	120,8	1,0
Poklicni športnik	346	0,5%	12,9	0,7
Druga fizična oseba	1.299	1,9%	130,3	0,6
Nosilec dopolnilne dej. na kmetiji	1.855	2,7%	112,3	0,4
Registriran sobodajalec	295	0,4%	5,1	0,1
Samostojni kulturni ustvarjalec	588	0,9%	10,5	0,1
Izvršitelj	31	0,0%	4,0	0,1
Neznan podatek	76	0,1%	6,6	0,0
Registriran veterinar	2	0,0%	0,9	0,0
Zasebni športni delavec	149	0,2%	3,1	0,0
Osebno dopolnilno delo	97	0,1%	2,7	0,0
Samostojni novinar	86	0,1%	2,8	0,0
Zasebni izvajalec raziskovalec	28	0,0%	0,8	0,0
Evidentiran detektiv	12	0,0%	0,3	0,0
Proizvajalec električne energije	16	0,0%	0,2	0,0
Druge oblike poslovnih subjektov	1	0,0%	0,1	0,0
Morski ribič	9	0,0%	0,0	0,0
Zasebni učitelj oziroma vzgojitelj	1	0,0%	0,0	0,0
Kmečko gospodinjstvo	1	0,0%	0,1	0,0
Podružnica s.p.	1	0,0%	0,0	0,0
Skupaj	67.879	100%	5.581,5	54,3

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Izmed 67.879 zavezancev na dejanskih odhodkih jih je bilo 90 % vpisanih v razvid samostojnega podjetnika posameznika. Sledijo nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, teh je bilo 2,7 % oz. 1.855 zavezancev.

2.2.4 Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave

Davčni zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, lahko zmanjšujejo svojo davčno osnovo in uveljavljajo davčne olajšave, vendar največ do višine svoje davčne osnove.

Iz tabele 10 je razvidno, da je zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave v letu 2017 uveljavilo 17.836 zavezancev (26,3 % zavezancev z dejanskimi odhodki), v skupni višini 92 mio evrov. V povprečju so ti zavezanci zmanjšali davčno osnovo za 5.153 evrov.

Tabela 10: Delež posamezne olajšave, s katero zavezanci zmanjšujejo davčno osnovo, glede na skupni znesek olajšav

Zneski so v mio evrih

Vrsta olajšave	Št. zavezancev	Znesek olajšave	Delež olajšave v celotnih olajšavah
Olajšava za investiranje	11.056	68,6	74,7%
Pokrivanje izgube	4.833	13,4	14,6%
Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	18	0,8	0,9%
Olajšava za zaposlovanje invalidov	484	3,2	3,5%
Olajšava za zavezanca invalida	379	1,8	1,9%
Olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju	167	0,1	0,1%
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	241	0,3	0,3%
Olajšava za donacije - izplačila za humanitarne, invalidske, socialno-varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno - izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke in religiozne namene	4.502	1,0	1,1%
Olajšava za donacije - izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnemu društvom, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	793	0,2	0,2%
Posebna osebna olajšava	361	0,9	0,9%
Olajšava za zaposlovanje brezposelnih oseb	72	0,2	0,2%
Olajšava za zaposlovanje po 5.členu ZRPPR1015 (Pomurje)	22	0,1	0,1%
Olajšava za investiranje po 6.členu ZRPPR1015 (Pomurje)	141	1,2	1,3%
Skupaj zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	17.836	91,9	100,0%

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Največji delež v celotnih olajšavah je s 74,7 % predstavljala olajšava za investiranje, ki jo je uveljavljalo 11.056 zavezancev, preko pokrivanja izgub je 4.833 zavezancev zmanjšalo davčno osnovo za 13,4 mio evrov. Ostale olajšave so predstavljale skupaj 10,7 % v celotnem znesku olajšav oziroma 9,8 mio evrov.

2.2.5 Razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo

V letu 2017 je razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo⁴ za zavezance, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov znašalo 4,15 %. Kar 66 % zavezancev z dejanskimi odhodki (39 % vseh zavezancev) je beležilo povprečno davčno obveznost glede na davčno osnovo pod 2 %. V razredu nad 15 % pa je bilo 13,5 % zavezancev (Tabela 11).

⁴ Razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo v primeru davka od dohodkov pravnih oseb izraža efektivno davčno stopnjo, ki predstavlja pomembno mero dejanskega davčnega bremena podjetij, medtem ko v primeru davka od dohodkov iz dejavnosti to razmerje sicer upošteva zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave vendar v primeru davka od dohodkov iz dejavnosti še ne gre za dokončen davek. Osnovo za dohodnino namreč lahko še dodatno zmanjšujejo »osebne« olajšave (npr. splošna olajšava, olajšava za vzdrževane družinske člane) zato to razmerje ne odraža dejanske oziroma efektivne davčne stopnje.

Tabela 11: Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov glede na razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo

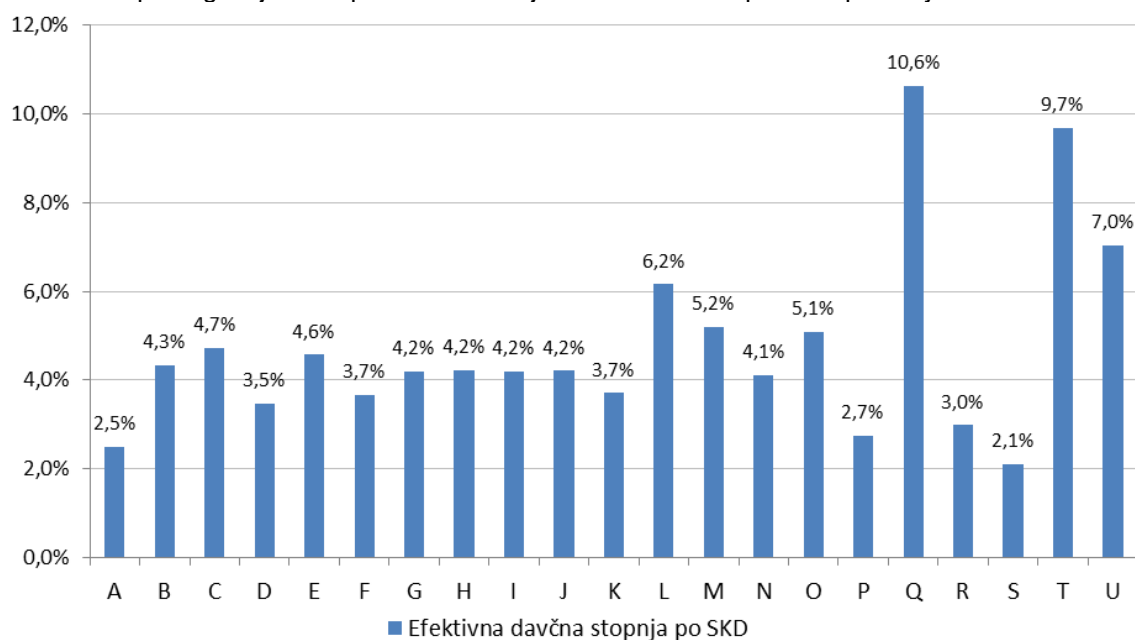
Zneski so v mio evrih

Razredi davčne obveznosti glede na davčno osnovo	Št. zavez.	Delež	Davčni prihodki	Davčna osnova	Davčna obveznost	Povprečna davčna obveznost glede na davčno osnovo
pod 2%	44.796	66,0%	2.425,3	177,5	0,2	0,05%
od 2 % do 5 %	2.916	4,3%	353,6	36,3	1,3	3,51%
od 5 % do 8 %	3.872	5,7%	413,8	43,0	2,8	6,59%
od 8 % do 10 %	2.737	4,0%	345,8	30,8	2,8	8,82%
od 10 % do 13 %	3.029	4,5%	420,3	41,7	4,7	11,26%
od 13 % do 15 %	1.367	2,0%	212,3	22,6	3,2	13,95%
nad 15 %	9.162	13,5%	1.410,3	160,6	39,3	18,19%
Skupaj	67.879	100,0%	5.581,5	512,4	54,3	4,15%

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Pregled davčne obveznosti glede na davčno osnovo po SKD področjih (Graf 1), ki pokaže, da je bila ta najvišja pri zavezancih, ki opravljajo zdravstveno in socialno varstvo (10,6 %). Najnižja pa je bila pri zavezancih, ki so opravljali druge dejavnosti, znašala je 2,1 %.

Graf 1: Pregled davčne obveznosti glede na davčno osnovo za zavezance, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov po SKD področjih⁵

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, Lastni prikaz MF

⁵ SKD področja: A (kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo); B (rudarstvo); C (predelovalne dejavnosti); D (oskrba z električno energijo, plinom); E (oskrba z vodo, ravnanje z odpadki); F (gradbeništvo); G (trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil); H (promet in skladiščenje); I (gostinstvo); J (informacijske in komunikacijske dejavnosti); K (finančne in zavarovalniške dejavnosti); L (poslovanje z nepremičninami); M (strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti); N (druge raznovrstne poslovne dejavnosti); O (dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti); P (izobraževanje); Q (zdravstvo in socialno varstvo); R (kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti); S (druge dejavnosti); T (dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo); U (dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles).

3. Zavezanci, ki so vstopili v sistem v letu 2017

V letu 2017 je bilo 15.108 novih zavezancev, ki so oddali obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti (Tabela 12). Od tega je bilo 9.759 zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, ustvarili so okrog 133 mio evrov prihodkov in plačali 5,3 mio evrov davka. Novih zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov, je bilo 5.349, ustvarili so okrog 103 mio evrov prihodkov in plačali 1 mio evrov davka.

Tabela 12: Osnovni podatki o zavezancih, ki so vstopili v sistem v letu 2017

Zneski so v mio evrih

Postavka	Zavezanci z dejanskimi odhodki		Zavezanci z normiranimi odhodki	
	Število	Znesek	Število	Znesek
ŠT. ZAVEZAN.	5.349		9.759	
DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI	4.747	102,7	9.079	132,5
DAVČNO PRIZNANI ODHODKI	5.012	91,7	9.079	106,0
DAVČNA OSNOVA	3.496	13,8	9.079	26,5
Davčna izguba	1.602	2,8	0	0,0
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	413	1,2	0	0,0
OSNOVA ZA DOHODNINO	3.450	12,6	9.079	26,5
Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za dohodnino (spl. olaj., olaj. za vzdrževane družinske člane,...)	2.515	7,4	0	0,0
AKONTACIJA DOH	1.711	1,1	9.079	5,3
DAVČNA OBVEZNOST	1.703	1,0	9.073	5,3

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Porazdelitev po prihodkovnih razredih je pokazala, da je največ novih zavezancev v letu 2017 ustvarilo prihodke do 5.000 evrov (45 % pri skupini zavezancev z dejanskimi odhodki in 41 % pri normirancih). Zavezancev s prihodki med 5.000 evrov in 10.000 evrov je bilo skupaj 18,2 %.

Povprečna davčna obveznost glede na davčno osnovo pri zavezancih, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov je znašala 5,4 %. Z vidika razreda prihodkov, pri teh zavezancih povprečna davčna obveznost glede na davčno osnovo narašča sorazmerno z višino prihodkov vse do višine prihodkov med 50.000 evrov in 55.000 evrov, kjer znaša 7,1 %.

Tabela 13: Porazdelitev novih zavezancev po prihodkovnih razredih v letu 2017

Zneski so v evrih

Razred prihodkov	Zavezanci z dejanskimi odhodki				Zavezanci z normiranimi odhodki			
	Št. zavez.	Delež	Davčna obveznost	Povprečna davčna obveznost glede na davčno osnovo	Št. zavez.	Delež	Davčna obveznost	Povprečna davčna obveznost glede na davčno osnovo
do 5.000	2.397	45%	0,1	6,6%	3.962	41%	0,3	20,0%
od 5.000 do 10.000	896	17%	0,1	4,7%	1.850	19%	0,5	20,0%
od 10.000 do 15.000	554	10%	0,1	4,0%	1.076	11%	0,5	20,0%
od 15.000 do 20.000	317	6%	0,1	4,3%	757	8%	0,5	20,0%
od 20.000 do 25.000	224	4%	0,1	4,1%	475	5%	0,4	20,0%
od 25.000 do 30.000	184	3%	0,1	5,2%	367	4%	0,4	20,0%
od 30.000 do 35.000	117	2%	0,0	5,2%	262	3%	0,3	20,0%
od 35.000 do 40.000	103	2%	0,1	5,7%	227	2%	0,3	20,0%
od 40.000 do 45.000	75	1%	0,0	5,8%	200	2%	0,3	20,0%
od 45.000 do 50.000	75	1%	0,0	6,3%	310	3%	0,6	20,0%
od 50.000 do 55.000	45	1%	0,0	7,1%	50	1%	0,1	20,0%
od 55.000 do 60.000	34	1%	0,0	6,3%	25	0%	0,1	20,0%
nad 60.000	328	6%	0,4	7,5%	198	2%	0,8	20,0%
Skupaj	5.349	100%	1,0	5,4%	9.759	100%	5,3	20,0%

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

4. Priloge

Priloga 1: Primerjava zbirnih podatkov iz obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov iz dejavnosti od 2015 do 2017 (zavezanci z dejanskimi odhodki)

Zneski so v mio evrih

Postavka	Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov					
	2015		2016		2017	
	Število	Znesek	Število	Znesek	Število	Znesek
Št. predloženih obračunov DDD	77.497		71.477		67.879	
Št. zavezancev za DDD	76.951		70.905		67.336	
DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI	74.566	5.605,70	68.709	5.413,9	65.646	5.581,5
DAVČNO PRIZNANI ODHODKI	76.678	5.154,70	70.625	4.965,5	67.068	5.118,2
DAVČNA OSNOVA	61.285	520	57.609	502,7	55.661	512,4
DAVČNA IZGUBA	15.338	66,8	12.984	52,0	11.464	47,5
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	18.014	88,9	17.702	85,0	17.836	91,9
Pokrivanje izgube	5.191	12,9	5.071	12,9	4.833	13,4
Olajšava za vlaganja v R&R	37	1,1	27	0,7	18	0,8
Olajšava za investiranje	10.954	67,1	10.772	63,5	11.056	68,6
OSNOVA ZA DOHODNINO	60.004	431,1	56.430	417,7	54.481	420,6
Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za dohodnino (splošna olaj., olaj. za vzdrževane družinske člane,...)	50.866	225,3	48.486	215,8	46.985	211,0
AKONTACIJA DOH	28.196	56,4	26.465	54,1	25.603	54,4
DAVČNA OBVEZNOST	28.193	56,3	26.460	53,9	25.594	54,3

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Priloga 2: Primerjava zbirnih podatkov iz obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov iz dejavnosti od 2015 do 2017 (zavezanci z normiranimi odhodki)

Zneski so v mio evrih

Postavka	Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov					
	2015		2016		2017	
	Število	Znesek	Število	Znesek	Število	Znesek
Št. predloženih obračunov DDD	29.756		38.387		46.050	
Št. zavezancev za DDD	29.519		38.029		45.594	
DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI	28.293	573	36.566	818,7	43.945	1.086,5
DAVČNO PRIZNANI ODHODKI	28.293	458,4	36.566	655,0	43.945	869,2
DAVČNA OSNOVA	28.286	114,6	36.557	163,8	43.940	217,3
DAVČNA IZGUBA						
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave						
OSNOVA ZA DOHODNINO	28.286	114,6	36.557	163,8	43.940	217,3
Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za doh (splošna olaj., olaj. za vzdrževane družinske člane,...)						
AKONTACIJA DOH	28.278	22,9	36.550	32,8	43.929	43,5
DAVČNA OBVEZNOST	28.264	22,9	36.496	32,7	43.883	43,4

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Primerjava obračunov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov iz dejavnosti od leta 2015 do 2017 kaže, da je število zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov, skozi prikazano obdobje upadlo (za 12,4 % v letu 2017 glede na 2015), na drugi strani pa je število zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, naraslo (za 54,8 % v letu 2017 glede na 2015). Istočasno s padanjem števila zavezancev z dejanskimi odhodki so se zmanjševale tudi obračunske postavke, od prihodkov, olajšav, davčne obveznosti itd. Pri normirancih je slika obratna, saj so se vse obračunske postavke povečale, kar se odraža tudi v davčni obveznosti, ki je znašala v letu 2017 kar 43,4 mio evrov, kar je za 90 % več kot v letu 2015.

Priloga 3: Porazdelitev števila zavezancev po prihodkovnih razredih v obdobju od leta 2015 do 2017, ločeno glede na vrsto ugotavljanja davčne osnove

Razred prihodkov	Zavezanci z dejanskimi odhodki				Zavezanci z normiranimi odhodki			
	2015	2016	2017	Indeks 2017/2015	2015	2016	2017	Indeks 2017/2015
do 5.000	12.289	10.718	9.342	76	8.504	10.041	11.081	130
od 5.000 do 10.000	7.875	6.601	5.988	76	4.526	5.540	6362	141
od 10.000 do 15.000	7.413	6.630	5.929	80	3.393	4.315	4890	144
od 15.000 do 20.000	6.829	6.101	5.644	83	2.908	3.616	4461	153
od 20.000 do 25.000	5.604	5.051	4.642	83	2.136	2.812	3344	157
od 25.000 do 30.000	4.269	4.027	3.915	92	1.583	2.165	2698	170
od 30.000 do 35.000	3.362	3.163	3.088	92	1.266	1.725	2219	175
od 35.000 do 40.000	2.861	2.767	2.712	95	1.059	1.517	1976	187
od 40.000 do 45.000	2.449	2.368	2.346	96	955	1.457	1839	193
od 45.000 do 50.000	2.283	2.280	2.251	99	1.723	2.516	3232	188
od 50.000 do 55.000	1.463	1.405	1.374	94	248	354	509	205
od 55.000 do 60.000	1.315	1.282	1.259	96	204	302	430	211
nad 60.000	19.485	19.084	19.389	100	1.251	2.027	3009	241
Skupaj	77.497	71.477	69.896	90	29.756	38.387	46.050	155

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Pri zavezancih, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov je opazen upad skupnega števila zavezancev (10 % manj zavezancev leta 2017 kot leta 2015). Največji upad pa je bil zabeležen v prvih dveh razredih s prihodki do 10.000 evrov. Sicer je največ zavezancev z dejanskimi odhodki ustvarilo prihodke v višini nad 60.000 evrov, njihovo število pa se v obdobju 2015-2017 ni bistveno spremenilo.

Na drugi strani pa se je od leta 2015 povečalo število zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov. Teh je bilo največ v prvih dveh razredih s prihodki do 10.000 evrov, najmanj pa v razredu od 55.000 do 60.000 evrov prihodkov. Skupno število normirancev se je leta 2017 povečalo za 55 % glede na 2015, največje povečanje števila zavezancev (za 141 %) pa so beležili v razredu s prihodki nad 60.000 evrov.

Priloga 4: Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave v obdobju od leta 2015 do 2017

Zneski so v mio evrih

Vrsta olajšave	2015		2016		2017	
	Št. zavezancev	Znesek olajšave	Št. zavezancev	Znesek olajšave	Št. zavezancev	Znesek olajšave
Olajšava za investiranje	10.954	67,1	10.772	63,5	11.056	68,6
Pokrivanje izgube	5.191	12,9	5.071	12,9	4.833	13,4
Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	37	1,1	27	0,7	18	0,8
Olajšava za zaposlovanje invalidov	378	2,3	411	2,6	484	3,2
Olajšava za zavezanca invalida	356	1,6	356	1,6	379	1,8
Olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju	141	0,1	155	0,1	167	0,1
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	255	0,3	231	0,3	241	0,3
Olajšava za donacije - izplačila za humanitarne, invalidske, socialno-varstvene, dobrotelne, znanstvene, vzgojno - izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke in religiozne namene	4.286	1,0	4.453	1,0	4.502	1,0
Olajšava za donacije - izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	742	0,2	787	0,2	793	0,2
Posebna osebna olajšava	341	0,8	357	0,8	361	0,9
Olajšava za zaposlovanje brezposelnih oseb	107	0,4	85	0,3	72	0,2
Olajšava za zaposlovanje po 5.členu ZRPPR1015 (Pomurje)	29	0,1	28	0,2	22	0,1
Olajšava za investiranje po 6.členu ZRPPR1015 (Pomurje)	131	1,0	118	1,0	141	1,2
Skupaj zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	22.948	88,9	17.702	85,0	17.836	91,9

Vir: *Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF*

Kljub znižanju zneska olajšav in števila zavezancev v letu 2016 glede na leto 2015, se je v letu 2017 znesek olajšav glede na predhodno leto povečal za 8 %.